
PERSBERICHT Pleegkinderen tevreden over pleegzorg

Brussel – 24 april 2017. Pleegkinderen zijn over het algemeen heel tevreden over pleegzorg als hulpverleningsvorm en ook het specifieke pleeggezin als nieuwe ‘thuis’ krijgt goede punten. Dat blijkt een kwalitatief belevingsonderzoek van de VUB in opdracht van Jongerenwelzijn. Samen met Pleegzorg Vlaanderen hoopt Jongerenwelzijn dat er zich nog meer ouders kandidaat stellen om pleegouder te worden. Bij uithuisplaatsing van (jonge) kinderen in de jeugdhulp, is pleegzorg de eerste optie. Het beleid zet er volop op in.

Onderzoekers van de Vrije Universiteit Brussel, onder promotorschap van professor Johan Vanderfaeillie, hebben 27 jongeren tussen 12 en 18 jaar uitgebreid geïnterviewd over verschillende relevante aspecten van pleegzorg. Van hun eigen traject, over gevoelens en relaties met hun pleeggezin en eigen familie, school, participatie tot hun toekomst.

Gewoon

Alle bevroegde jongeren vinden pleegzorg voor hen de beste optie. “Ook het pleeggezin, de pleegzorgbegeleiding en de instanties waarmee ze tijdens hun traject te maken krijgen worden opvallend positief geëvalueerd en gewaardeerd”, concludeert onderzoekster Ann Clé, van de vakgroep Klinische en Levensloopsychologie. De meeste van de bevroegde pleegkinderen vertellen dat ze het pleegkind zijn voornamelijk als iets ‘gewoons’ ervaren en dat ze het liefst als gewone kinderen willen worden bejegend.

Ann Clé: “Enerzijds zijn kinderen en jongeren die al geruime tijd zijn geplaatst, zodanig gewend aan het leven in een pleeggezin dat ze er niet meer zo vaak bij stilstaan. Anderzijds geeft het leven in een pleeggezin hen de kans om in een ‘gewoon’ gezin op te groeien en een leven te leiden zoals ‘gewone’ kinderen. Dat zorgt voor positieve gevoelens van blijdschap, trots en dankbaarheid.” Negatieve gevoelens zoals verdriet, kwaadheid en schaamte worden vaak gelinkt aan de confrontatie met het ‘anders zijn’, bijvoorbeeld op school of bij de jeugdrechter.

Loyaal

De relatie met de biologische ouders komt als het meest complexe en moeilijke thema naar voren. Contact met de ouders is bij niemand een evidente zaak. Het pleegkind is vaak grenzeloos loyaal en toont veel flexibiliteit om contacten überhaupt mogelijk te maken. Uit het onderzoek spreekt tegelijk een grote zelfredzaamheid.

Verbetervoorstellen

De jongeren doen zelf ook een aantal verbetervoorstellen. Zo wordt het tijdig en voldoende doortastend optreden bij verontrusting als aandachtspunt gesignaleerd. Pleegkinderen hebben ook niet altijd veel kennis van de werking van de jeugdhulp, of van hun eigen rechten en plichten als minderjarige. Enkelen voelen zich ook te weinig gehoord of vinden het niet zo gemakkelijk om hun eigen mening te geven. Ook worstelen de jongeren met de vraag: wat na pleegzorg en hoe een

zelfstandig leven uitbouwen? Andere aanbevelingen hebben te maken met de begeleiding en ondersteuning van pleegkinderen, met de beeldvorming over pleegzorg en met lotgenotencontact.

De verschillende aanbevelingen, waarvan een aantal al door het beleid zijn opgenomen, worden nu verder besproken met de regionale pleegzorgdiensten en hun participatieraden. Ook in het licht van de evaluatie van het Vlaamse pleegzorgdecreet, voorzien tegen deze zomer, is dit een belangrijk onderzoek. Ook met biologische ouders, consultants, jeugdrechters en het onderwijslandschap worden deze aanbevelingen doorgenomen om samen te werken aan meer kansen voor jongeren.

Zowel voor Jongerenwelzijn als voor Pleegzorg Vlaanderen is dit een boeiend en positief rapport dat pleegzorg – terecht – positief in de kijker zet. Pleegzorg groeit ieder jaar. Eind 2015 waren er 5.657 pleegzorgsituaties in Vlaanderen. Woordvoerder Peter Jan Bogaert van Jongerenwelzijn: “Toch zijn warme en geëngageerde pleegouders nog altijd welkom én nodig.”

Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin: “Kiezen voor pleegzorg als kinderen en jongeren niet meer thuis kunnen blijven, blijft de eerste keuze. Het onderzoek bevestigt dit en laat ook jongeren zelf aan het woord. Deze resultaten stemmen ons tevreden, we maken dan ook graag verder werk van de aanbevelingen om pleegzorg nog steviger op de kaart te zetten.”

Enkele quotes van jongeren, (letterlijke en onbewerkte versie)

Shana: “Ja, in een pleeggezin wordt ge zoals een echt gezin behandeld, dan doet ge zo dingen samen zoals in een echt gezin. En in een tehuis, dat was zo vaak met alle kindjes samen, bijvoorbeeld als ge op kamp gaat en zo’n activiteiten, maar dan niet zoals een echt gezinnetje.”

Larissa: “Ik vind eigenlijk wel dat pleegzorg een goede keuze is want als er dan iets is dan kan je het vertellen en dan gaan ze daar een soort van oplossing voor zoeken. Als je het moeilijk hebt met iets dan kan je dat daar tegen de pleegzorgbegeleider vertellen.”

Mieke: “Ja, soms voel ik me schuldig dat ik naar een pleeggezin ben geweest. Omdat ik weet hoe mama daar dan over denkt. Ze dankt dat ik haar niet moet hebben, of dat ik haar haat, terwijl dat echt niet zo is. En dan voel ik me soms schuldig dat ik naar hier ben gekomen.”

Anja: “Sommige leerkrachten gebruiken me in een voorbeeld in de klas om bijvoorbeeld aan te tonen hoe iemand zijn leven ineens kan veranderen. Op dat moment vind ik dat niet zo leuk dat dat dan al die mensen mij bekijken omdat ik niet echt iemand ben die op de voorgrond wil zijn.’

Benny: “Als de begeleider nodig heb, mag ik hem altijd bellen. Als het antwoordapparaat is, belt hij toch altijd terug als hij het hoort.”

Laura: “Ik kan tegen de begeleider alles zeggen en die houdt het bij zich.”

Arne: “ik ben trots omdat ik het nu al zo ver heb kunnen schoppen. Allez, ik ben niet echt op ‘t slechte pad bezig. Ik ga naar school. Ik heb vrienden, da’s niet echt ‘belangrijkste, maar gewoon (...)”

